

**Project Gaswinning VDW
Het participatieplan
Herziene versie**

20 april 2022

Participatieplan VDW

In het voornemen en voorstel participatie op 17 december 2020 leest u hoe het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) de rijkscoördinatierегeling (RCR) voor het project VDW uitvoert. Het voornemen en voorstel voor participatie zijn gepubliceerd op de website: rvo.nl/gaswinning-vdw

Het voorstel voor participatie heet vanaf nu het Participatieplan. Het is een levend document en is aangepast naar aanleiding van de input die EZK en Vermilion hebben ontvangen op het voorstel voor participatie. Daarna is het participatieplan geüpdatet om deze in lijn te houden met het continu lopende proces. EZK en Vermilion nodigen u van harte uit hierop te reageren, zodat er bij een volgende versie rekening gehouden kan worden met uw ideeën en wensen.

Vermilion Energy Netherlands B.V. (hierna: Vermilion) wil vanaf een nieuw aan te leggen locatie aardgas winnen uit de kleine gasvelden (ook wel 'voorkomens' genoemd) VDW-A en VDW-B. Vanaf deze locatie wordt het gas gewonnen en vindt het aardgas zijn weg via ondergrondse transportleidingen naar Nederlandse huishoudens en bedrijven. Het kabinet heeft de politieke keuze gemaakt voor gaswinning uit eigen bodem als het veilig kan en zolang er vraag is naar gas. Op basis van artikel 141a van de Mijnbouwwet is de RCR van toepassing op dit initiatief. Binnen deze RCR vindt de besluitvorming op de plannen van Vermilion plaats.

EZK is doorlopend in gesprek met de betrokken (regionale) overheden over de actuele situatie van de procedure. De inhoudelijke beoordeling van het initiatief vindt tijdens deze procedure plaats. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, werkt het ministerie voor deze procedure nu al zo veel mogelijk volgens deze nieuwe wet. Dat betekent onder andere een uitgebreid participatietraject.

Wilt u bijdragen aan de uitwerking van de plannen? Dat kan. EZK nodigt medeoverheden, inwoners, organisaties en bedrijven van harte uit om mee te denken over de invulling van de plannen voor winning uit de gasvelden VDW-A en VDW-B, zo is er al volop ruimte geboden om mee te denken over de plek van de nieuwe locatie en blijft er ruimte en aandacht voor de wensen uit de omgeving. EZK vindt het belangrijk dat iedereen kan bijdragen aan de uitwerking van de plannen voor dit project. Hoe dat kan, leest u in dit document.

1. Participatieplan

EZK en Vermilion vinden participatie van de omgeving in het project belangrijk, omdat daarmee rekening kan worden gehouden met de wensen van de omgeving. Doel van participatie is dat het project de omgeving en de belangen van omgevingspartijen goed kent, om deze in afwegingen mee te nemen en zorgvuldige keuzes te kunnen maken. EZK en Vermilion willen met de omgeving werken aan een relatie van wederzijds begrip en vertrouwen, waar belanghebbenden hun kennis, bezwaren, wensen en ideeën kunnen inbrengen.

Het project Gaswinning VDW staat niet op zichzelf. De omgeving waar het project wordt uitgevoerd, is dezelfde omgeving waar Vermilion ook in andere kleine velden actief is. Voor deze eerdere projecten zijn in het verleden informatieavonden gehouden, afspraken gemaakt en zienswijzen ingediend. Regionale overheden, maatschappelijke organisaties en een deel van de bedrijven en bewoners zijn daardoor al bekend met het project Gaswinning VDW. Participatie met deze omgevingspartijen start dan ook niet vanaf nul, maar is een doorgaand proces. Om invulling te geven aan wat de Omgevingswet vraagt, betrekken EZK en Vermilion omgevingspartijen zo veel mogelijk in het proces.

Visie op participatie in dit project

Voor dit project hanteren EZK en Vermilion enkele uitgangspunten die de wijze bepalen waarop de contacten met belanghebbenden worden aangegaan en onderhouden. Als omgevingspartijen de onderstaande uitgangspunten niet herkennen, kunnen zij EZK en/of Vermilion hierop aanspreken.

1. EZK en Vermilion kennen de belangen en weten wat er speelt

Dit doen EZK en Vermilion doordat in een vroeg stadium is begonnen met participatie door met partijen aan tafel te zitten. Dit wordt doorgezet bij alle fasen van het project. Betrokkenheid kan op verschillende manieren vorm krijgen, bijvoorbeeld door één-op-één met elkaar in gesprek te gaan of werksessies met een grotere groep te organiseren. Iedereen die daar behoefte aan heeft, wordt in de gelegenheid gesteld betrokken te zijn. Belangrijk is het om tijd te besteden aan het begrijpen van elkaars belangen, beelden, ideeën en plannen. Dit stelt EZK en Vermilion ook in staat om de belangrijkste vraagstukken snel boven tafel te krijgen en de omgevingspartijen te zoeken die hier een belang bij hebben.

2. Streven naar een oplossing met waarde voor alle partijen

Op lokaal (project) niveau zoeken EZK en Vermilion samen met de omgeving naar oplossingen om zoveel als mogelijk de kwaliteit van het eindresultaat te verbeteren en aan te sluiten bij behoeften of vragen. EZK en Vermilion zetten hun expertise in en benutten de kennis en kunde van omgevingspartijen. Bijvoorbeeld door te kijken naar landschappelijke inpassing, de route voor de toegang naar de locatie of door een meerwaarde te creëren bij een (regionale) ontwikkeling.

3. EZK en Vermilion nemen partijen mee in de keuzes die voorliggen en zijn transparant in afwegingen

Dit betreft het delen van informatie, het geven van inzicht in de vraagstukken die voorliggen en helder zijn over de processtappen door deze te benoemen in een online gepubliceerde infographic en in (online) bijeenkomsten. Door deze informatie vroegtijdig te bespreken, stemmen partijen verwachtingen op elkaar af. EZK en Vermilion maken de keuzes die zijn gemaakt en nog gemaakt gaan worden inzichtelijk. Daarbij geven zij aan wat wel en niet kan en leggen uit waarom. Ook als er besluiten genomen worden waar mensen niet (helemaal) voor zijn.

4. Helder verhaal met een duidelijke rol en verantwoordelijkheid

Voor EZK en Vermilion is het belangrijk dat voor de samenwerkingspartners en omgevingspartijen duidelijk is wie EZK en Vermilion zijn, wat zij doen en waarom zij dat doen. Vermilion en EZK hebben een maatschappelijke taak uit te voeren en willen dat met respect voor de omgeving doen. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid mee voor alle belanghebbenden in de omgeving.

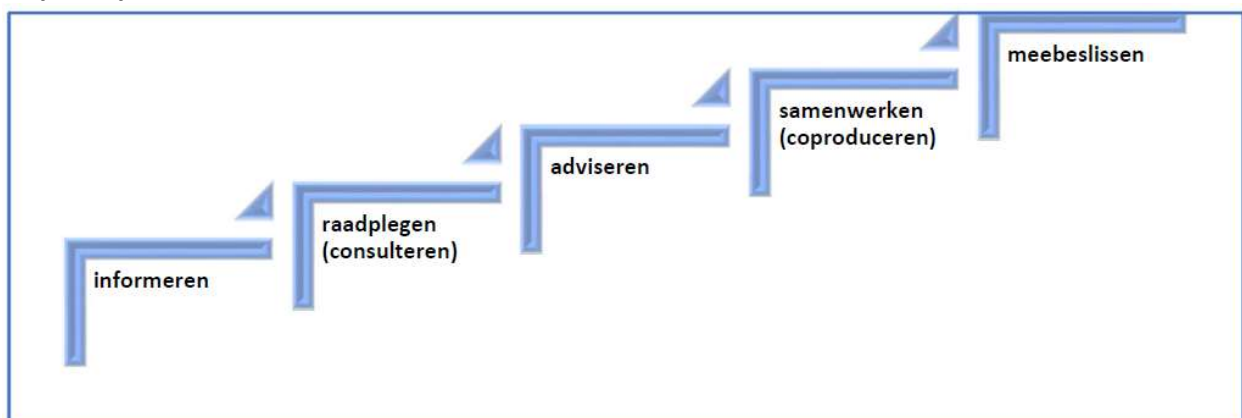
5. Maatwerk in participatie tijdens het project

Elk project is uniek en vergt een eigen oplossing voor het betrekken van de omgeving. Tijdens het project maken EZK en Vermilion duidelijk waar ruimte is voor alternatieven en waar niet (bijvoorbeeld door omgevingsaspecten, kosten of technische haalbaarheid). Dat betekent dat bij elke mijlpaal (besluit) in het project met elkaar wordt stil gestaan hoe participatie in de vervolgstap vorm moet krijgen. Gezamenlijk wordt bekeken wat de ervaringen en inzichten zijn, wat de participatie heeft opgeleverd, wat dit betekent voor het project en wat vervolgstappen zijn. Het participatieplan passen EZK en Vermilion hierop aan.

Hoe willen EZK en Vermilion participatie vormgeven?

Participatie kent vele vormen. Deze worden vaak weergegeven volgens de zogenaamde participatieladder, waar belanghebbenden op verschillende niveaus betrokken worden, van lage betrokkenheid (informatie ontvangen) tot intensieve betrokkenheid (meebeslissen).

De participatieladder

Participatie met omgevingspartijen begeeft zich bij het project VDW voornamelijk op de eerste drie treden van de ladder: informeren, raadplegen en adviseren. Met betrokken medeoverheden zoals gemeenten, provincie, waterschap en Rijkswaterstaat organiseert EZK verscheiden keren per jaar een ambtelijk en ook een bestuurlijk overleg. Als daar aanleiding voor is, kan voor dit project besloten worden om met sommige partijen participatie in te vullen op de vierde trede. Overheden die tevens bevoegd gezag zijn voor het afgeven van een vergunning staan op de hoogste trede van de participatieladder: zij nemen zelf een besluit over het afgeven van een vergunning binnen de kaders van de geldende wetgeving.

Participatie tijdens de RCR-procedure gaswinning VDW

Participatie door de mensen in de omgeving van het VDW project tijdens deze RCR-procedure is belangrijk voor het project. De omgeving wordt dan ook nauw betrokken, zoals al is gebeurd bijvoorbeeld bij het ontwikkelen van alternatieven die verder onderzocht worden, maar ook continue informatie over de stand van zaken van het project. In de gehele RCR-procedure stellen EZK en Vermilion in ieder geval de volgende participatie voor:

Afstemmingsoverleg

Wij bespreken wensen, zorgen, aandachtspunten, toetsen oplossingsrichtingen en tussenresultaten en halen kennis op. Dit betekent regelmatig afstemmen met omwonenden en vertegenwoordigers van belangenorganisaties. Indien u in gesprek wilt kunt u dit laten weten via:

- Bureau Energieprojecten
 - Tel.: 070 379 89 79
 - E-mail: bureauenergieprojecten@minezk.nl
- Vermilion Energy
 - Tel.: 0517 493 333
 - E-mail: infoln@vermilionenergy.com

Informatiebijeenkomsten

Aan de formele terinzagelegging van ontwerpdocumenten of –besluiten worden informatiebijeenkomsten gekoppeld. Tijdens de informatiebijeenkomsten kunnen vragen worden gesteld over de stukken die ter inzage liggen en zijn EZK en Vermilion aanwezig om in gesprek te gaan met bewoners.

In 2021 konden belanghebbenden tijdens verschillende digitale informatiebijeenkomsten hun alternatieven voor de plek van de nieuwe mijnbouwlocatie aandragen en alle bestaande en nieuw ingebrachte alternatieven bespreken. Deze digitale bijeenkomsten hebben op 9 en 11 februari 2021 plaatsgevonden. Later in het jaar werd de concept NRD (c-NRD) ter inzage gelegd en werd er op 8 september een digitale informatiebijeenkomst georganiseerd over de c-NRD.

Aanvullend aan deze formele momenten wordt ook een bijeenkomst georganiseerd, zodra de studie naar de locatie-alternatieven gereed is (voorjaar/zomer 2022). Hierin worden de integrale effecten (dus breder dan alleen milieu) van de, in het participatieproces ingebrachte, alternatieven gepresenteerd. De staatssecretaris kiest het alternatief waarmee de RCR-procedure verder wordt doorlopen. Daarmee is de participatie nog zeker niet afgerond. Juist aan het ontwerp en de inpassing van de gekozen locatie kan nog volop meegedacht worden en wordt de inbreng van de mensen die het gebied het beste kennen zeer gewaardeerd.

Werkessie

Op 25 maart 2021 heeft Vermilion een digitale werksessie georganiseerd. Als deelnemers aan deze werksessie heeft Vermilion de volgende partijen uitgenodigd: Provincie Fryslân, Provincie Drenthe, Gemeente Westerveld, Gemeente Weststellingwerf, Wetterskip Fryslân, Waterschap Drents Overijsselse Delta, stichting cultureel erfgoed, GasDrOvF, Milieudefensie Westerveld, plaatselijke belangen, directe omwonenden en bewoners die hebben aangegeven betrokken te worden. Verder in de procedure gaan EZK en Vermilion graag in gesprek om de omgeving goed te blijven betrekken bij dit project. Verder worden de gemeenteraden van Westerveld en Weststellingwerf en de provinciale staten van Drenthe en Fryslân gedurende dit traject goed geïnformeerd over het project.

De resultaten van de bijeenkomst en werksessie in begin 2021 zijn meegenomen bij het opstellen van de c-NRD.

Besluitvorming

In de zomer van 2022 komt er een publicatie, waarin de keuze voor het voorkeursalternatief van de staatssecretaris van EZK is gemaakt en waarom. Hiervoor hebben de ministeries EZK en Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de alternatieven onderzocht in fase 1 van het milieueffectrapport (MER). Hier zijn de reacties van de omgeving meegenomen. Met de uitkomsten van de onderzoeken in het MER, maakt EZK een Integrale Effecten Analyse voor de effecten op milieu, omgeving, kosten, techniek en toekomstvastheid. Hieruit wordt duidelijk welke locatie de voorkeur heeft van de negen vastgestelde alternatieven. De staatssecretaris vraagt de regionale besturen om advies.

Projectpagina op websites

Op speciale projectpagina's van zowel EZK (rvo.nl/gaswinning-vdw) als Vermilion (vermilionenergy.nl/vdw) wordt informatie geplaatst die van belang is voor de formele besluitvorming omtrent de RCR-procedure.

Algemene informatievoorziening tijdens het hele project

Gedurende het gehele project zijn er een aantal manieren waarop geïnteresseerden op de hoogte worden gehouden van het project:

- Online projectpagina's met inhoudelijke informatie, zoals formele documenten, een infographic met de verschillende processtappen en veelgestelde vragen.
- Brieven versturen in de regio.
- Fysieke bijeenkomsten (mogelijk digitaal).
- Geïnteresseerden kunnen altijd contact opnemen met EZK en Vermilion over het project.
- Er vinden een paar keer per jaar overleggen plaats met decentrale overheden op ambtelijk en bestuurlijk niveau.
- Er is een aparte begeleidingsgroep samengesteld om de belangen voor het UNESCO werelderfgoed mee te nemen, bestaande uit decentrale overheden.

2. Reacties over participatie

In de periode van 18 december 2020 tot en met 13 februari heeft iedereen kunnen reageren op het voorstel voor participatie. Op basis van de binnengekomen reacties is het participatieproces bijgesteld en is concreet invulling gegeven aan het opstellen van de concept-NRD. Op basis van alle ingebrachte reacties die betrekking hebben op 'informatie' en 'betrokkenheid' is het participatieplan aangepast. Hieronder kunt u lezen welke suggesties er zijn gedaan en wat EZK en Vermilion met deze suggesties doen. Als u gedurende het project nog suggesties heeft voor ons, dan kunt u altijd contact opnemen met EZK of Vermilion. Het participatieplan is een levend document.

Voorstellen met betrekking tot:

- ***Persoonlijke informatie en tijdig informeren van bewoners en belangenorganisaties***
Er worden brieven uitgestuurd in de regio om omwonenden en geïnteresseerden op de hoogte te houden van het project. Het gaat hier om een lange procedure. Als er wat nieuws te vertellen valt over het project, zoals nieuwe stappen in de procedure of een uitnodiging voor een bijeenkomst zullen EZK en Vermilion actief naar buiten treden. Daarnaast zetten zij nieuws op de websites. Zodra er concrete stappen worden genomen in de uitvoer van het project, dan worden directe omwonenden en belangenorganisaties nauw betrokken. Verder gaan zowel EZK als Vermilion graag in gesprek en kunt u ten alle tijden contact met EZK en Vermilion opnemen.
- ***Inspraak en participatie***
EZK en Vermilion vinden het belangrijk dat alle betrokkenen goed geïnformeerd zijn en er ook ruimte is om geïnteresseerden te betrekken en te informeren tijdens de hele procedure van het project. U kunt in de schematische weergave van de procedure (infographic) op de website terugvinden wanneer en waarover u kunt meedenken, uw bijdragen kunt leveren en kunt inspreken. De provincies, gemeenten en waterschappen zijn wettelijke adviseurs tijdens de procedure. Aanvullend op de wettelijke adviesvraag worden ook de gemeenteraden, statenleden en besturen regelmatig actief geïnformeerd.
- ***Delen van projectinformatie***
Het voornemen en voorstel van participatie is in december 2020 gepubliceerd. Van 25 augustus tot en met 5 oktober heeft de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (c-NRD) ter inzage gelegen voor de milieueffectrapportage. De volgende stap is de publicatie van de definitieve NRD (voorjaar 2022). In de NRD staat het 'waarom' (nut en noodzaak) van het voornemen, welke alternatieven en varianten in het MER worden onderzocht, welke milieu- en omgevingsthema's in beeld worden gebracht en de diepgang en methode van het onderzoek. Naarmate het project vordert gaat u ook meer informatie over het project ontvangen. Veel gegevens zijn nu nog niet bekend. De effecten en risico's van de winning zelf komen in een later stadium aan bod in het MER. Van de c-NRD is een gemakkelijk leesbare samenvatting gemaakt. Deze is sinds de ter inzage legging op de website geplaatst en blijft beschikbaar.
- ***Delen van informatie in kranten***
Kennisgevingen voor ter inzage legging en uitnodigingen voor bijeenkomsten in die periodes worden (online) gepubliceerd in de Staatscourant, maar ook in de plaatselijke huis-aan-huisbladen. EZK streeft er naar om deze formele aankondigingen toegankelijk en begrijpelijk te maken voor iedereen.